

Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie

STANDARD BHP

13.0

PRACE SPECJALISTYCZNE

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas prac specjalistycznych.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obowiązkowy dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

UWAGA

Realizacja zadania budowlanego wiąże się często z koniecznością prowadzenia prac specjalistycznych. Wymagają one specjalistycznych maszyn i urządzeń, a technologia ich wykonania jest oparta na indywidualnych rozwiązaniach związanych ze specyfiką miejsca lub sposobu ich realizacji. Niektóre prace specjalistyczne wiążą się z wysokimi zagrożeniami, charakterystycznymi dla przyjętych metod pracy. Dlatego ważne jest ustalenie zasad gwarantujących zmniejszenie ryzyk do dopuszczalnego poziomu.

A. WSTĘP

1. Przygotowując się do realizacji zadania budowlanego, należy ustalić, które z prac specjalistycznych stwarzają zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a zwłaszcza, czy są pracami szczególnie niebezpiecznymi.
2. Do prac specjalistycznych zaliczamy głównie:
  - palowanie, wykonywanie ścian szczelinowych i ścianek szczelnych,
  - roboty kolejowe i na torowiskach wyłączonych bądź pod ruchem,
  - roboty mostowe, prowadzone z wody i na wodzie,
  - roboty wiertnicze i cementacyjne,
  - układanie mas bitumicznych,
  - cięcie i obróbkę metali w technologii spawania, skrawania, gięcia, prasowania, tłoczenia,
  - roboty dekarские, izolacyjne i dachowe.
3. Podwykonawcom zatrudnionym na budowach Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie stawia się takie same wymagania BHP jak pracownikom sił własnych.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Wszystkie prace wykonywane w ramach prac specjalistycznych należy skutecznie nadzorować pod względem BHP.
2. Kierownictwo budowy powinno ustanowić przejrzysty i zrozumiały system nadzoru BHP podczas robót specjalistycznych.

3. Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (Plan BiOZ) należy opracować w oparciu o dane zawarte w procesie przygotowania oferty i w dokumentacji wykonawczej oraz uwzględniając informacje BHP przekazane przez projektanta. Plan BiOZ powinien zawierać podstawowe wymagania bezpieczeństwa, jakie będą obowiązywać w trakcie prowadzenia robót specjalistycznych.
4. Plan BiOZ ustala porządek prowadzonych robót, niezbędne dokumenty szczegółowe, zasoby ludzkie i sprzętowe oraz inne wymagania konieczne dla zaplanowania i bezpiecznej realizacji zadania, z uwzględnieniem specyfiki każdej z robót specjalistycznych.
5. Dla robót specjalistycznych, ujętych w Planie BiOZ, należy zidentyfikować zagrożenia.
6. Przed przystąpieniem do wykonywania robót specjalistycznych należy opracować Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR) oraz zaznajomić z nią pracowników w zakresie wykonywanych przez nich prac.
7. IBWR należy opracować dla konkretnego rodzaju robót, pamiętając o uwarunkowaniach wynikających z organizacji pracy, zastosowanej technologii, maszyn, urządzeń i narzędzi, a także miejsca i czasu prowadzenia prac.
8. Hełm ochronny, kamizelka ostrzegawcza oraz bezpieczne obuwie są podstawowym, obowiązkowym wyposażeniem każdej osoby przebywającej na placu budowy.
9. Prace na wysokości realizowane w ramach prac specjalistycznych należy właściwie przygotować, w tym głównie wyznaczyć, oznakować oraz wygrodzić strefy niebezpieczne.
10. Osoby wykonujące prace specjalistyczne na wysokości należy zabezpieczać przed upadkiem, stosując bariery ochronne, siatki bezpieczeństwa lub ochrony indywidualne.
11. Wszystkie prace specjalistyczne podlegają planowaniu BHP.

C. DZIAŁANIA W TRAKCIE ROBÓT

1. Dla prac specjalistycznych, wiążących się ze specyficznymi zagrożeniami, jak: upadek z wysokości, utonięcie, oparzenie, zatrucie gazami lub oparami, należy podejmować niestandardowe lub specjalnie opracowywane środki technicznoorganizacyjne, zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa zatrudnionym.
2. Jeśli w trakcie prowadzenia któregoś rodzaju robót specjalistycznych istnieje podejrzenie wystąpienia atmosfery zagrażającej zatrudnionym: trującej, beztlenowej lub innej, należy prowadzić i monitorować pomiary stężenia czynników stanowiących zagrożenie, a wyniki podawać do wiadomości pracowników.
3. Prace w warunkach opisanych w punktach 1 i 2 należy prowadzić w oparciu o szczegółowe procedury.
4. Osoby obsługujące maszyny, urządzenia lub specjalistyczne narzędzia powinny posiadać wymagane kwalifikacje, doświadczenie i uprawnienia. Muszą być także przeszkolone pod względem BHP oraz przebadane w zakresie odpowiednim do zajmowanego stanowiska.
5. Wszystkich nowo zatrudnionych na budowie należy poddać szkoleniu informacyjnemu BHP, niezależnie od szkoleń stanowiskowych i okresowych BHP.